

op de noodzaak tot ophoging, teneinde contact van de staalslakken met grondwater te voorkomen. Ook wijst u erop dat wij de kosten voor nieuwe verontreiniging hebben ingecalculeerd.

Onder punt 1.3 wijst u erop dat tijdens de sanering, die lang zal duren, de bestaande bodemverontreiniging kan verergeren en verder kan verspreiden. Volgens u doet zich dat bij de verwijdering van de staalslakken niet voor.

Reactie

Wij delen op zich uw standpunten en de risico's waarop u ons wijst zijn ook bij ons bekend. Dat blijkt al uit de notitie van 20 maart 2020 waarop u zelf heeft gewezen. Voor een goed besef waarom wij tot de huidige aanpak zijn gekomen is het volgende van belang.

De gehele kwestie is juist begonnen als een handhavingszaak op grond van artikel 13 van de Wet bodembescherming (Wbb). Wij hebben op 22 maart 2019, op schrift gesteld op 25 maart 2019, de aanlegwerkzaamheden van de golfbaan spoedeisend stilgelegd. Daartoe hebben wij Sent One en The Dutch aangeschreven. De laatsten hebben tegen de stillegging bezwaar gemaakt en een voorlopige voorziening gevraagd aan de voorzitter van de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State (hierna: "de Afdeling"). Tot een uitspraak op het verzoek is het niet gekomen, omdat de voorzitter ons tijdens de behandeling van de zaak op 16 mei 2019 dringend adviseerde in overleg te treden met Sent One en The Dutch om tot afspraken te komen omdat – zo stelde de voorzitter – de kwestie het beste gediend zou zijn als partijen in gezamenlijkheid (in der minne) tot een oplossing zouden komen.

Het overleg heeft er uiteindelijk in geresulteerd dat Sent One en The Dutch eerst een bodemonderzoek hebben laten verrichten, waarmee de daadwerkelijke bodemverontreiniging, de omvang en de oorzaak ervan in beeld kwamen. Die bodemonderzoeken zijn in juli en augustus 2019 aangeleverd aan het college. Namens het college heeft de Omgevingsdienst Rivierenland (hierna: "de ODR") begin september 2019, de bodemonderzoeken beoordeeld en geanalyseerd. Hieruit bleek dat – kort gezegd – sprake was van bodemverontreiniging en dat de oorzaak daarvan (mede) was, dat Sent One geen maatregelen had getroffen om te voorkomen dat de staalslakken in direct contact met grondwater werden toegepast. Naar aanleiding van deze bevindingen hebben wij Sent One en The Dutch op 28 en 29 november 2019 onder dwangsom gelast om de aangebrachte staalslakken geheel te verwijderen, de bodem van de percelen waarop de staalslakken waren aangebracht en de omliggende percelen te onderzoeken en de daarbij geconstateerde aantasting/verontreiniging ongedaan te maken.

Naar aanleiding van deze last onder dwangsom hebben Sent One en The Dutch zich tot ons gewend met het verzoek om op een andere wijze tot een oplossing te komen. Daartoe hebben zij een plan van aanpak aan ons voorgelegd. Wij stonden hiervoor aanvankelijk niet open. Sent One en The Dutch zouden echter onder dreiging van procedures, de gelaste maatregelen toch niet gaan uitvoeren. Ondertussen hebben wij onderzoek laten doen of, als Sent One en The Dutch de gelaste maatregelen niet zouden uitvoeren, wij zelf – onder bestuursdwang – de staalslakken zouden kunnen afvoeren. Dit laatste bleek niet mogelijk. Er was geen verwerker te vinden die de hoeveelheid staalslakken die op de percelen aanwezig is zou kunnen opslaan dan wel verwerken tot een onschadelijk product. Ook bleken er geen andere marktpartijen beschikbaar te zijn die de staalslakken konden toepassen in een ander project. Ter verduidelijking voegen wij hieraan toe dat staalslak als een goedgekeurde bouwstof kwalificeert. Er is eigenlijk geen mogelijkheid staalslakken te storten of vernietigen (staalslakken kunnen bijvoorbeeld niet worden verbrand). De beste optie was daarom een andere locatie te vinden om de staalslakken toe te passen. Gezien de grote hoeveelheid komen enkel grote infrastructurele werken in aanmerking. Dergelijke werken kunnen echter gebruik maken van 'verse' staalslakken, rechtstreeks afkomstig van de leverancier. Er bestaat geen behoefte aan een grote partij staalslakken die voor een deel reeds is aangetast door het contact met water. Dit heeft – anders dan u stelt – niets te maken met de financiële aspecten of de dreiging door Sent One en The Dutch met een faillissement. De "bottom line" was dat wij, als Sent One en The Dutch niets zouden doen, de staalslakken nergens kwijt zouden kunnen en daarmee dus opgescheept zouden

blijven zitten. Wij moesten dus wel zoeken naar een manier om binnen wettelijke kaders de staalslakken op locatie te doen verwerken.

Dát is de reden geweest om uiteindelijk in te stemmen met het door Sent One en The Dutch voorgestelde traject tot de verdere verkenning van de mogelijkheden om te komen tot een plan van aanpak voor toepassing van de staalslakken op locatie. Wij hebben daarbij als eis gesteld, teneinde Sent One en The Dutch te houden aan het plan van aanpak, dat hieraan een handhavingsovereenkomst werd gekoppeld. De strekking daarvan moest zijn dat zolang Sent One en The Dutch zich aan het plan van aanpak houden, wij in beginsel zouden afzien van handhaving. Dit traject heeft uiteindelijk geresulteerd in een plan van aanpak waarin per aspect, variërend van de aanvoer van zand en de ophoging van het staalslakkenpakket tot de waterhuishouding en planning, is vastgelegd welke maatregelen Sent One en The Dutch moeten treffen om aan de geconstateerde overtredingen van de Wbb een einde te maken. Daaraan is een handhavingsovereenkomst gekoppeld die uiteindelijk in juli 2020 door Sent One, The Dutch en door ons is ondertekend. Daarop hebben wij onze lasten onder dwangsom ingetrokken en de stillegging opgeheven. Sindsdien voeren Sent One en The Dutch het plan van aanpak uit. Namens ons wordt structureel gecontroleerd of het plan van aanpak wordt nagekomen én vertegenwoordigers van ons wonen de bouwvergaderingen bij. Bij misstanden wordt meteen ingegrepen en in de handhavingsovereenkomst is geregeld dat bij acute bedreigingen voor de bodem of het milieu, wij volledig onze bevoegdheden behouden om adequaat op te treden.

Wij menen dat wij op deze manier, onder de gegeven omstandigheden, de minst slechte optie hebben gekozen om tot een duurzame oplossing te komen. Dat dit een lang traject is en zich risico's voordoen die u schetst, is ons bekend. Overigens is ons niet gebleken dat de locatie per definitie ongeschikt zou zijn. De in het plan van aanpak voorgeschreven ophoging onder staalslakkenpakket dient echter wel van een forse dikte te zijn en moet aan strikte civieltechnische eisen voldoen. Wij doen er alles aan en menen dat in de overeenkomst voldoende te hebben gewaarborgd, om verdere verontreiniging of aantasting van de bodem en het milieu te voorkomen en dat áls een verontreiniging of aantasting zich voordoet, deze en de directe gevolgen daarvan zoveel mogelijk worden beperkt en ongedaan worden gemaakt.

Onnavolbare afweging, die in rechte geen stand kan houden

Uw standpunt (samengevat)

Uw tweede hoofdargument is dat wij een onnavolgbare keuze zouden hebben gemaakt die niet in rechte stand kan houden. Onder 2.1 van uw brief houdt u ons voor dat ook wij vanuit milieuoogpunt en vanuit technisch oogpunt de voorkeur hebben uitgesproken voor de verwijdering van de staalslakken. U zegt dat een andere keuze zelfs niet acceptabel is, temeer omdat volgens u de locatie niet geschikt is voor het toepassen van staalslakken. U herhaalt vervolgens de risico's op een nieuwe verontreiniging en lange duur van de sanering. Volgens u verdraagt zich de saneringsopgave niet met de Wet milieubeheer (Wm) en het Besluit Bodemkwaliteit (Bbk).

Onder 2.2 verwijt u ons dat wij ons enkel zouden hebben laten leiden door financiële belangen van Sent One en The Dutch. Wij zouden volgens u Sent One en The Dutch belonen met een goedkopere optie dan afvoeren. De staalslakken leveren Sent One en The Dutch geld op. Bij de afvoer zullen zij er geld op toeleggen, maar die situatie hebben zij zelf gecreëerd door de staalslakken onjuist toe te passen. Verder zouden wij volgens u zijn afgegaan op de stelling van Sent One en The Dutch dat zij failliet zullen gaan. Dit leidt u af uit onze notitie van 20 maart 2020. Dit zouden wij niet hebben gecontroleerd. Verder zou ook gelet op andere financiële componenten, zoals de kosten van toezicht en claims van derden, de afvoer van de staalslakken de voorkeur hebben

Onder 2.3. concludeert u dat dat wij een onnavolgbare beslissing hebben genomen.

Reactie

Wij hopen reeds met onze vorenstaande reactie enig inzicht te hebben gegeven in onze positie. Als gezegd komt deze erop neer dat, als Sent One en The Dutch niets met de staalslakken zouden doen, wij deze nergens kwijt kunnen. De staalslakken kunnen niet worden aangeboden aan een verwerker en ook niet aan een andere marktpartij, temeer niet omdat een deel van de staalslakken is aangetast. Tegen deze achtergrond moet ook onze zorg over een eventueel faillissement van The Dutch en Sent One worden gezien. Overigens hebben wij wel onderzoek gedaan naar de financiële positie van Sent One en The Dutch. Daartoe hebben wij van hen financiële informatie opgevraagd en een financieel rechercheur ingeschakeld. Het is zeker waar dat de staalslakken Sent One en The Dutch geld hebben opgeleverd. De in het plan van aanpak voorgeschreven maatregelen kosten hen echter ook geld. Zodanig veel zelfs dat de opbrengst van de staalslakken daar niet tegen opweegt. Wat van dit laatste zij, deze financiële aspecten zijn voor ons niet de reden geweest om voor het scenario te kiezen dat thans wordt uitgevoerd. Wij beschouwen, zoals toegelicht, de verwerking van de staalslakken op locatie onder de gegeven omstandigheden, binnen de kaders van het plan van aanpak en de handhavingsovereenkomst en onder structureel toezicht, de minst slechte oplossing.

Uw verzoek

Afsluitend doet u het verzoek om onze beslissing om mee te werken aan de verwerking van de staalslakken op locatie, te heroverwegen en Sent One alsnog te verplichten om de staalslakken af te voeren.

Reactie

Gelet op het vorenstaande zien wij geen grond en daarenboven geen mogelijkheden om van onze beslissing terug te komen. Wij hebben voor de staalslakken daadwerkelijk geen alternatief. Er is eenvoudigweg geen bestemming waar de staalslakken naar afgevoerd kunnen worden. Mocht u een verwerker of marktpartij kunnen aanreiken die de staalslakken zou kunnen en willen innemen, dan houden wij ons uiteraard aanbevolen. Wij zullen dat dan nader onderzoeken.

Tot slot

Wij begrijpen dat onze reactie niet is waarop u had gehoopt. Wij hopen echter wel enige duidelijkheid te hebben kunnen verschaffen over de situatie waarin wij ons thans bevinden. Wij zijn van oordeel dat wij, binnen de geschetste context, de juiste beslissingen hebben genomen.

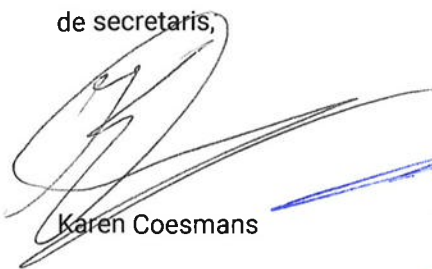
Wij vertrouwen erop u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd.

Met vriendelijke groet,

Burgemeester en wethouders van de gemeente West Betuwe,

de secretaris,

de burgemeester,

Karen Coesmans

Servaas Stoop